

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung

Bildungsketten

KAUSA наръчник за родители: Професионалното обучение в Германия

Родители имигранти подкрепят старта на децата си в професионалния живот

БЪЛГАРСКИ – BULGARISCH

Съдържание

Приветствие	2
„Убедена съм в предимствата на дуалното обучение.“	4
Дуалното обучение в резюме	5
Успешен старт в професионалното обучение	6
Стажът често е от помощ.....	7
Пътят към мечтаната работа.....	8
Агенцията по заетостта – полезен партньор за контакти.....	10
Камарите – важни контактни организации по отношение на професионалното обучение.....	11
По заобиколни пътища към щастлив край.....	12
Подкрепа по време на професионалното обучение	14
Произходът като шанс: Да се отличаващ с двуезичие	16
Нетипичен професионален избор	18
Много пътища са отворени	22
Следване след професионалното обучение.....	23
Други партньори за контакти	24
Импресум	25

Приветствие

Какво искате за Вашите деца след завършване на училище? Многообразните възможности, които съществуват след завършване на общообразователните училища, често са непознати за всички. Доброто образование осигурява сигурна основа за успешен старт в професионалния живот. По кой път да тръгнат Вашите деца след училище? По-целесъобразно ли е да завършат по-висока степен на средното образование или да търсят директно място за професионално обучение? Може би следването в университет е правилното решение? В този период младите жени и мъже често търсят съвет от своите родители, за да вземат това важно решение за бъдещето си.

Брошурата Ви представя образователните възможности в Германия. Обяснено е как функционира немската образователна система и как можете да помогнете на Вашето дете в избора на професия. В допълнение ще намерите информация къде да получите съвет и подкрепа като родители, за да можете още по-добре да напътствате Вашето дете. Семейства от различни страни споделят в съобщенията си как са напътствали детето си в прехода от училището към професията.

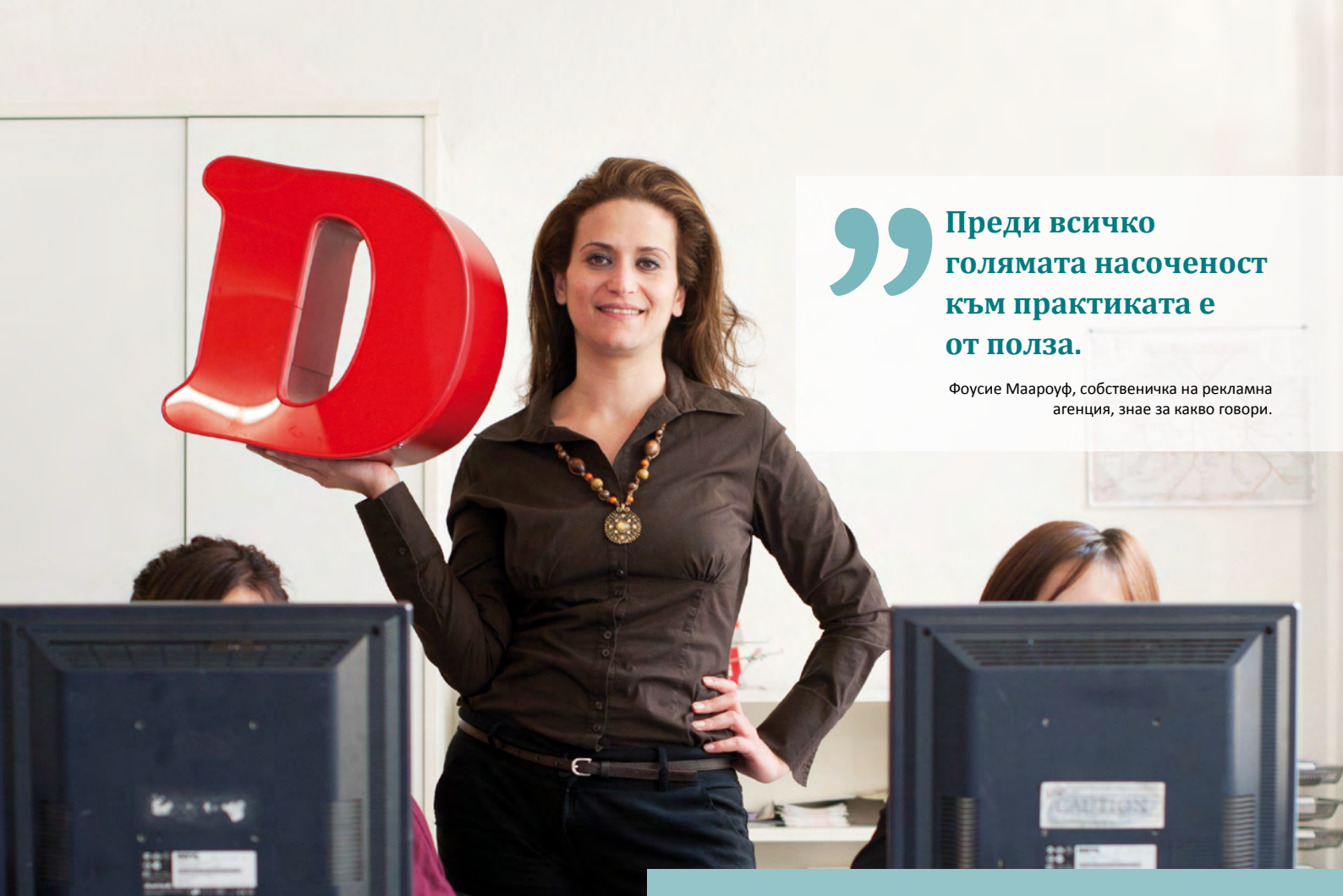
Основата за успешна професионална реализация може да бъде положена в Германия например с диплома за майстор-занаятчия или следване. Много пътища водят към целта. За всички лица, които вече са стартирали в професията, повишаването на професионалната квалификация предлага шансове за израстване.

Когато като родители се информирате по темата Професионално обучение, можете да помогнете на Вашето дете да намери своя собствен път. Бъдете до него като съветник и самите Вие използвайте различните предложения за подкрепа при решаването на тази задача.

Пожелаваме Ви да прочетете с удоволствие тази брошура, а на Вашите деца – успешна професионална реализация!

Федерално министерство на образованието и научните изследвания

” **Преди всичко
голямата насоченост
към практиката е
от полза.**

Фоусие Маароуф, собственичка на рекламна
агенция, знае за какво говори.

Фоусие Маароуф организира в своята рекламна агенция
Hayat в Берлин обучение за офис сътрудници.

„Убедена съм в предимствата на дуалното
обучение.“

„От опит зная следното: Младите хора се нуждаят от модели за подражание и подкрепа. Затова родителите също играят голяма роля, когато става въпрос за професионалното обучение – по тази причина е най-добре те да подкрепят децата си по възможност рано, а не непосредствено преди завършване на училището. Това е най-важното. Не бива да изпускаш целта от очите си и трябва постоянно да предлагаш помощта си. При моите родители беше така и аз съм им благодарна за това, че ме научиха колко важни са добрата диплома от училище и професионалното обучение.“

Аз съм убедена в предимствата на дуалното обучение. Тук обучаваните младежи имат уникалната възможност да съчетаят практическите и теоретичните знания. Преимущество е преди всичко голямата насоченост към практиката. През всички години на обучение младежът е интегриран в предприятието и по този начин научава организацията на всички процеси. Освен това след професионалното обучение се разкрива шанс той да бъде приет в обучаващото предприятие и да получи постоянно работно място.“

Предимствата на дуалното обучение за младежи

- Голям избор на професионални възможности
- Получаване на приходи още по време на обучението
- Призната професионална квалификация
- Добри шансове на трудовия пазар

Дуалното обучение в резюме

За въвеждане в темата тук ще намерите някои ключови понятия и важни указания за дуалното обучение:

Договор за обучение

Договорът за професионално обучение урежда правата и задълженията на стажанта и обучаващото предприятие и се подписва от двете страни. В договора се определят размерът на възнаграждението, продължителността на обучението и изпитите, които следва да бъдат положени.

Изпити

По време на професионалното обучение се полагат два изпита. В средата на обучението стажантите имат междинен изпит, в края – заключителен изпит. Признатото в цялата страна свидетелство удостоверява успешното завършване на обучението в изучавана професия.

Продължителност на професионалното обучение

По принцип дуалното обучение трае три до три и половина години. Ако са показани предварителни професионални или училищни знания, или

результати над средното ниво по време на обучението, то продължителността му може да бъде намалена.

Професионално обучение при непълно работно време

Гъвкавото структуриране на времето дава възможност за обучение например на млади майки и бащи, когато те вече имат семейство.

Предприятие и професионално училище

Стажантите работят по принцип три до четири дни седмично в предприятието, един до два дни посещават професионалното училище. По този начин обучението протича на две места: в обучаващото предприятие и в професионалното училище. Ето защо тази форма на професионално обучение се нарича дуално обучение.

Успешен старт в професионалното обучение

Коя професия е подходяща за дъщеря ми или сина ми? Това е вълнуващ и важен въпрос, който като родители трябва да обсъдите с детето си още в училищна възраст след седми клас.

Съществуват над 300 дуални професии, между които можете да избирате. В допълнение има и голям брой възможности за професионално обучение в училище. Помислете заедно: Кои са силните страни и интереси на детето Ви? Какъв талант има дъщеря Ви или синът Ви? Може би Вашето дете има дарба за занаяти или с удоволствие полага грижи за благосъстоянието на другите. Отговорите ще Ви дадат първоначална представа за това, в коя област можете да търсите заедно с детето си подходяща професия, в която то да бъде обучавано.

Какво представлява стажът?

Стажът в учебно време в повечето случаи е с продължителност две до три седмици. Учениците посещават предприятия, придобиват представа за професионалното ежедневие и се запознават отблизо с даден бранш или с определена професия. Повечето училища включват в учебния си план производствен стаж след осми клас.

При търсенето на подходяща професия и място за професионално обучение имате на разположение разнообразни възможности за получаване на информация и консултации. Основните контактни организации и източници ще откриете в тази глава. Колко различни могат да са пътищата към успеха, доказват примерите на Йоханис Папатанасио и Валерия Ренгевих.

Как можете да подпомогнете детето си в професионалния избор?

- Наблюдавайте училищните оценки – колкото по-добро е свидетелството, толкова по-високи са шансовете за получаване на място за професионално обучение.
- Посещавайте часовете за консултации с учителите и родителските срещи. На тях обикновено се дава информация по темата за професионалния избор.
- Обсъждайте възможностите и шансовете за стажове, за да откриете подходящата професия.
- Придружавайте детето си на информационни мероприятия, като например образователни изложения.

Стажът често е от помощ

Дурмис Йозен Палма е учител и координатор за професионално ориентиране в едно училище в Хамбург. В разговор той обяснява колко са важни стажовете и каква е ролята на родителите при избора на професия.

Вие консултирате ученици по темата професионално ориентиране. Какво е Вашето впечатление?

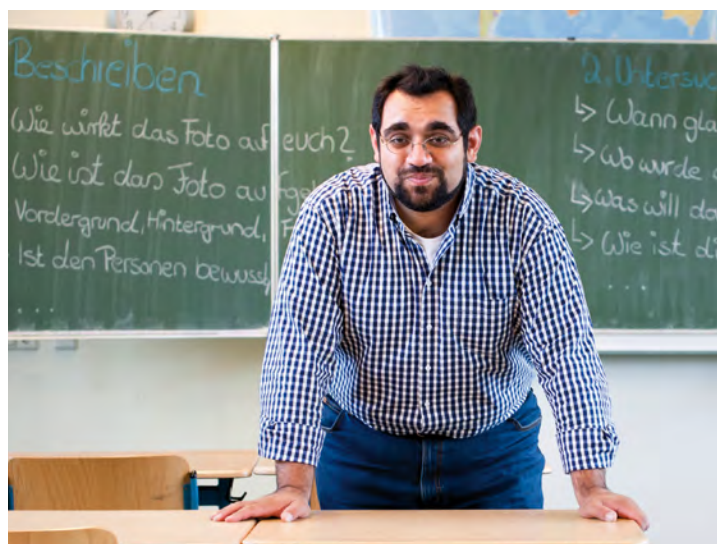
Впечатлението ми е, че учениците често не знаят точно какви искат да станат. Съществуват около 330 дуални професии, но за съжаление много ученици познават само част от тях. Тук може да се направи доста за запознаване с многообразието от професии.

Стажовете играят ли важна роля?

Да, по тази причина нашето училище например отдава голямо значение на това, учениците да провеждат по възможност повече стажове. Така се разкрива добра възможност за поглед в работното ежедневие на професии, към които учениците проявяват интерес. При това младите хора са относително свободни в избора си и все още не трябва да вземат окончателно решение. Някои установяват след края на стажа си, че тази професия не е подходящата за тях. Това също е част от професионалното ориентиране. В допълнение стажът в много случаи е входен билет за дадено предприятие – може би възможност за място за обучение в бъдеще.

Как родителите могат да подпомагат децата си?

Важно е преди всичко децата да виждат, че родителите им се интересуват от тях. Например

родителите могат да стимулират дъщеря си или сина си да се информират или да се погрижат за стажове – с подканата: „Вече направи ли ...“ родителите могат да насочат вниманието и към различни професионални области в кръга на семейството и познатите.

Какво изисква училището от родителите по отношение на професионалното ориентиране?

Ние имаме нужда от подкрепата на родителите, защото училището не може да се справи с всичко само.

Как детето ми да получи място за стаж?

- Обсъдете заедно за коя професия и кое предприятие става въпрос.
- Говорете директно с класния ръководител.
- Прегледайте заедно с детето си обявите за места за професионално обучение.
- Осведомете се във фирмите във Вашия район.
- Използвайте Вашите лични контакти: Информирайте се сред роднини, в приятелския кръг или на местоработата си кое предприятие предлага места за стажанти.

”Понякога по време на стажа младежът разбира, че тази професия не е подходящата за него – това също е професионално ориентиране.

В този случай Дурмис Йозен Палма съветва да се придобие поглед по възможност върху много професионални области.

”

Уменията ми за работа с компютър трябва да са толкова добри, колкото и способностите ми в занаята.

Йоханис Папатанасио, 21,
стажант автомобилен механик

Йоханис Папатанасио – Професионално обучение за автомобилен механик в Motor Fritsche в Кьолн

Пътят към мечтаната работа

„В училище ми беше трудно. Но моите родители бяха винаги до мен и ме мотивираха да не се отказвам от всичко. За това още съм им благодарен.

Винаги съм искал да стана автомобилен механик и още в училище проведох стажове в различни сервиси. Получих стажантско място в сегашното обучаващо предприятие благодарение на препоръка от моя учител. Още по време на стажа ми бе предложен договор за обучение. Всъщност в сервиса в самото начало един от работниците забеляза, че вече мога доста неща.

Първите дни на професионалното обучение са необичайни. Всяка сутрин ставаш рано и работиш до следобед, първо трябваше да свикна с това. Хубаво е, че в края на месеца получавам пари. Най-голямо удоволствие в работата ми носи завинтването. Естествено понякога обучението е стресиращо – например, когато имам много работа. Що се отнася до бъдещето, имам планове: По-късно бих искал да се квалифицирам като автомобилен майстор-механик.“

Магдалини Тсика, майка на Йоханис

„Йоханис имаше много проблеми в училище. Той страда от легастения и трябваше да посещава много допълнителни часове и консултации. Мечтата му винаги е била да стане автомобилен механик. Ето защо обиколих всички сервиси, докато той беше още в училище. След това написахме заявления за кандидатстване и той се представи в сервизите.

Като цяло не беше лесно. Трябваше да чукам на много врати, за да разбера на каква подкрепа може да се разчита и как мога да му помогна. За мен беше ясно: Ще използваме максимално всички възможности, за да може той да постигне мечтаната професия. Установих едно: Ако родителите се грижат и се интересуват, ще намерят нужната подкрепа за децата си в търсенето на добро място за професионално обучение.“

Начална квалификация – особена форма на стаж

Младежи, които още не са намерили място за професионално обучение и са завършили общообразователната задължителна училищна степен, могат да участват в начална квалификация (EQ). Този производствен стаж се предлага от Агенцията по заетостта и е с продължителност между четири и дванадесет месеца. Младежът сключва договор за стаж с предприятието и получава месечно стажантско възнаграждение. В края той получава от предприятието свидетелство и – при поискване – сертификат от Камарата за придобитата квалификация. Повече информация ще получите в Агенцията по заетостта във Вашия район; съответната агенция ще намерите на arbeitsagentur.de.

” Искях да му дам възможност да работи мечтаната от него професия.

Магдалини Тсика е радостна, че с помощта на семейството синът ѝ е проправил своя път.

Агенцията по заетостта – полезен партньор за контакти

Агенцията по заетостта оказва подкрепа при избора на професия, предоставя информация относно възможностите за професионално обучение и съдейства безплатно при търсенето на място за обучение.

Кариерна консултация

Разговор заедно с Вашето дете при кариерен консултант в Агенцията по заетостта помага при професионалното ориентиране и търсенето на място за обучение. Можете да уговорите среща по телефона. На arbeitsagentur.de ще намерите агенцията във Вашия район.

Посещение в BiZ

Вие можете да посетите кариерните информационни центрове (BiZ) без уведомяване. Там се предлагат обширна информация за различни професии и пътища за професионално обучение, както и информационни материали, които са в помощ при ориентирането. BiZ във Вашия район ще намерите чрез arbeitsagentur.de.

Информация в мрежата

На страниците на berufenet.arbeitsagentur.de и berufe.tv можете да се информирате подробно за характеристиките на професиите.

planet-beruf.de предлага възможност да откриете повече за Вашите силни страни и професионални интереси. В допълнение на тази страница ще намерите полезна информация за родителите, например брошури и бюлетини.

На arbeitsagentur.de/jobsuche/ се предлагат много места за стажове и места за дуално обучение.

Места за училищно професионално обучение ще намерите на страницата arbeitsagentur.de/kursnet.

Камарите – важни контактни организации по отношение на професионалното обучение

Камарите представляват предприятията от определени професионални области в даден регион и по отношение на професионалното обучение носят отговорност за много дейности: Те вписват договорите за професионално обучение, консултират обучаващите и стажантите и приемат изпитите.

Освен Индустриално-търговската камара (ИНК, виж ihk.de), както и Занаятчийската камара (HWK, виж zdh.de/ueber-uns/organisationen-des-handwerks/handwerkskammern), съществуват още селскостопански камари, адвокатски камари и лекарски камари.

Много камари предлагат на интернет страниците си борса за професионално обучение. Тук младежите могат да търсят актуални оферти за места за професионално обучение и да получават съвети за професионалния избор. Често се определят срещи на регионални образователни изложения, на които предприятията се представят със своите възможности за професионално обучение.

ИНК разполагат с обща борса за стажантските места: ihk-lehrstellenboerse.de. Преглед на професиите в занаятчийството ще намерите на handwerk.de.

По-рано въобще не познавах сегашната си професия.

Валерия Ренгевих е открила подходящата професия, в която да се обучава.

Валерия Ренгевих – Професионално обучение за специалист по хранително-вкусова техника в Ликен Брот-унд Бакварен в Людерсдорф

По заобиколни пътища към щастлив край

Валерия Ренгевих е намерила място за професионално обучение след консултация с Областното занаятчийско сдружение – организацията се числи към Занаятчийската камара. В активната подкрепа на майка си Валерия намира голяма опора.

„Първо исках да стана химичен лаборант и положих усилия за професионално обучение в тази област, което за съжаление не се осъществи. След това бях на консултация в Областното занаятчийско сдружение в Шверин. Отидох с ниско самочувствие, защото съобщенията за отказ идваха едно след друго. Мислех си, причината може би е, че немският не е моят майчин език, а държах документите ми в езиково отношение да са изрядни. Затова исках някой да прегледа документите ми още веднъж.

В Областното занаятчийско сдружение ме посъветваха да разгледам областта на хранително-вкусовата техника. Преди това въобще не познавах характеристиките на професията. След това се осведомих за тази професия и в кариерния

информационен център. Когато видях, че работата има нещо общо с химията и към отговорностите спадат лабораторни дейности, реших да кандидатствам в Ликен Брот-унд Бакварен. И когато се получи, бях изключително щастлива.

Преди и по време на професионалното обучение майка ми постоянно ме подкрепяше и много ми помагаше. За мен това беше важно. Така например през зимата в продължение на четири седмици тя редовно ме караше до работа, защото в снега не можех да стигна дотам с велосипед. Или когато имах лош ден, тя винаги беше до мен и просто можех да си излея душата.“

Наталия Вилм, майка на Валерия

„Опитвах се да подкрепям Валерия максимално в периода, когато търсеше място за професионално обучение. Бях с нея практически навсякъде. Няколко пъти я придружавах на образователни изложения. Вкъщи винаги обсъждахме заедно кои браншове представляват интерес. Известно време беше наистина трудно, защото тя получи много съобщения за отказ. Беше разочарована и ме питаше какво да прави. И аз треперех заедно с нея и се притеснявах за бъдещето ѝ. Не исках да е безработна.

Отидох с нея в Областното занаятчийско сдружение и в този момент бях много доволна, че там имаше за нея личен партньор за контакти – вече знаех, че се прави нещо за детето ми. И когато по-късно тя получи мястото за професионално обучение в Ликен, празнувах заедно с нея и скачах до тавана от радост.

По мое мнение е наистина добре, че в Германия има множество шансове за консултации. На младежите се оказва съдействие и се търсят изходи. Това е различно в сравнение с много други страни. Съществуват толкова разнообразни възможности за младите хора – просто трябва да се поеме инициативата.“

”Щастлива съм, че на Валерия ѝ бе оказано съдействие.

Наталия Вилм е била важна опора за дъщеря си Валерия

”Исках непременно да успея с професионалното си обучение.

Мухамад Хадж Хасан получи помощ от Инициативата VerA.

Мухамад Хадж Хасан завърши професионалното си обучение като мениджър по туризъм в туристическа агенция.

Подкрепа по време на професионалното обучение

Има различни контактни организации за насърчаване на стажанти. Те помагат на младежите да завършат успешно професионалното си обучение. Нашият пример разказва за Мухамад Хадж Хасан. За него професионалното обучение било голямо предизвикателство заради немския език, особено заради специализирания език. Тъй като непременно искал да стане мениджър по туризъм, той потърсил подкрепа от Инициативата VerA. Това му позволило да постигне целта си и да упражнява мечтаната от него професия.

„В Сирия следвах мениджмънт на туризма. Затова, когато дойдох в Германия през 2015, исках да стана мениджър по туризъм. През 2018 си намерих място за професионално обучение в туристическа агенция в Арнсберг. Знаех, че няма да е лесно. Немският език е труден, особено в професионалното училище. Но аз исках непременно да успея и потърсих помощ. Чрез Иници-

тивата VerA се запознах с моя ментор Барбара Хохщайн-Юнг. Срецахме се редовно и обсъждахме моите въпроси. С нея се разбирах много по-добре. Освен това научих много за немската култура и й разказвах за Сирия. Завърших успешно професионалното си обучение. Днес все още работя в моето обучаващо предприятие.“

Барбара Хохщайн-Юнг, координатор по професионално обучение на Инициативата VerA
„Аз съм дипломиран специалист по продажби и доставки в индустрията с дългогодишен професионален опит. Преди няколко години си помислих, че младите хора могат да се възползват от моите знания. Затова през 2018 се записах като координатор по професионално обучение в SES, Служба за старши експерти. Оттогава подкрепям като доброволец млади хора по време на тяхното професионално обучение.

Още след първата среща Мухамад Хадж Хасан и аз останахме с впечатлението, че между нас се получи химия и можем да общуваме открито. Така че веднага се захванахме за работа. Стъпка по стъпка напредвахме много добре. В началото се концентрирахме върху спецификата; след това обсъждахме различни култури и споделяхме впечатления за Сирия и Германия. За мен това беше културно обогатяване. Не го очаквах.

Най-важното за мен беше, че Мухамад Хадж Хасан се справяше много успешно в професионалното си обучение и беше приет от туристическа агенция. Наистина се гордея с него. Все едно и двамата сме издържали изпита. Хубаво е, че поддържа връзка и до днес.“

Възможни контактни организации

- VerAplus предоставя на младежи при нужда почетен образователен придружител, който оказва помощ при индивидуални проблеми и въпроси. Допълнителна информация ще намерите на: vera.ses-bonn.de.
- Важни партньори за контакти по всички въпроси за професионалното обучение са образователните консултанти в камарите. Те консултират и обслужват стажантите и родителите.
- Асистираното професионално обучение подкрепя индивидуално младите хора преди и по време на обучението. Например чрез допълнителни занятия при възникнали затруднения в училище. Помощ се предоставя също и в случай на конфликти в предприятието или при лични проблеми, ако те застрашават професионалното обучение. Ако проявявате интерес, се обърнете към Службата за кариерно консултиране в Агенцията по заетостта или Центъра за работа. Повече информация: arbeitsagentur.de

В работата си като координатор в тандем мога да отговарям на индивидуални въпроси.

Барбара Хохщайн-Юнг,
координатор по професионално обучение на Инициативата VerA

Произходът като шанс: Да се отличава с двуезичие

Млади хора от имигрантски семейства често говорят два езика и в повечето случаи живеят в двукултурна домашна среда. Тези езикови компетенции те могат да използват и в професионалния си живот. Който е усвоил добре освен немския език и други езици, следва да го посочи в заявленията си за кандидатстване и в интервюта за работа. Много предприятия ценят многоезичието и межкултурната компетентност, тъй като те могат да бъдат ключ към нови кръгове от клиенти.

С Хавва Тириаки представяме една млада жена, която е използвала турските си корени като бонус при търсенето на място за професионално обучение. Тя е получила мястото си за обучение в турска банка, защото владее немски и турски език писмено и говоримо. Затова нейните родители са наистина горди.

„Действително усъвършенствах езика – това е и моята цел: винаги да научавам още нещо.“

Хавва Тириаки, 22, стажант-банков служител

Хавва Тириаки – Обучение за банков служител в Зираат Банк в Щутгарт

„Докато бях ученичка в реалното училище, никога не съм имала професия-мечта. Но чрез стажовете в училище осъзнах следното: Трябва да е професия, в която имам контакт с много хора. Когато търсех място за обучение, писах на различни фирми и винаги посочвах, че съм израснала в двуезична среда – дори да нямаше изрично въпрос за това.“

Един ден попаднах в интернет на обява на Зираат Банк в Щутгарт, която търсеше стажанти. Това беше моят шанс! Сега провеждам професионалното си обучение за банков служител, в същото време мога да използвам и да продължа да подобрявам турския си език. Действително усъвършенствах езика – това е и моята цел: винаги да научавам още нещо. В нашето семейство винаги е било ясно, че брат ми и аз трябва да получим професионално обучение. Също като баща ми, който се е обучавал в Германия за индустриален механик. Родителите ни са на мнение: Така ще имате нещо добро в ръцете си.“

Федералната администрация като работодател

Федералната администрация има за цел да назначава все повече мигранти на държавна служба. На интернет страницата wir-sind-bund.de млади хора и родители от всички националности ще намерят информация за различните възможности за професионално обучение.

Вейсел и Незихат Тириаки, родители на Хавва

„От самото начало съветвахме Хавва да изучава професия. Тогава търсенето на място за професионално обучение беше за нас обща задача. Разпитвахме сред приятели, обменяхме съвети. Донякъде и ние дадохме предложения къде би могла да кандидатства. Но това бяха само препоръки, накрая тя трябваше да реши сама.

Стажантското място в турска банка е перфектно за нея. Тя се учи да общува с турски клиенти, които идват в банката със съвсем други проблеми и въпроси в сравнение с немските клиенти. Ако

след професионалното обучение или по-късно реши да кандидатства в други банки, това със сигурност ще е предимство.“

”

Щастливи сме, че Хавва израсна в двуезична среда. Иначе нямаше да получи място за професионално обучение в банката.

За родителите на Хавва търсенето на място за професионално обучение е било обща задача.

Фунда Салтюрк – Професионално обучение за конструктивен механик във Ford в Кьолн

Нетипичен професионален избор

В Германия има много професии, които традиционно се упражняват по-скоро от жени, а други повече от мъже. С примерите на Фунда Салтюрк и Рихард Акортсу представяме двама младежи, които са избрали професионално обучение извън обичайните традиции. За тях това е разкрило нови перспективи и им е донесло много удовлетворение, признание и удоволствие.

Фунда Салтюрк е открила още в ранна възраст таланта си за занаяти и в момента се обучава за конструктивен механик. За Фунда е било важно, че семейството ѝ я е подкрепяло от самото начало, въпреки че родителите ѝ първо са изразявали съмнения.

Талант за занаяти

„В осми клас проведох производствен стаж в отдела, в който работи баща ми. Стигнах до тази идея, защото от училище бяхме на посещение в различни предприятия и бързо открих, че занаятчийските дейности много ми прилягат. Стажът ми във Ford – това бяха три седмици, изпълнени с удоволствие: различни манипулации, измерване, проверки – със син гащеризон и защитни обувки.

След това исках да разбера какви професии има в тази област и се натъкнах на сегашната професия, в която се обучавам. В Деня на отворените врати във Ford разгледах още веднъж с какво се занимават конструктивните механици. Помислих си, че това е страхотно. При кандидатстването ми след девети клас всичко беше ясно и след три месеца получих договора си. От началото на обучението не е имало ден, в който да не искам да отида на работа. Правя всичко с голямо удоволствие. Искам да успея с професионалното си обучение, защото зная, че много момичета не се осмеляват да упражняват такива професии. Искам да им покажа: Това е възможно и чрез мен да видят, че могат да се справят.“

Мухсин Салтюрк, баща на Фунда

„Във Ford отговарям за съоръженията. По време на стажа на Фунда исках да ѝ покажа, че такава работа не е лесна. Затова я насърчавах истински. Вечер, когато се прибираще вкъщи, лицето ѝ беше черно – но тя беше щастлива. Накрая беше взела твърдо решение: Искаше непременно да проведе професионалното си обучение в тази област. Казах ѝ: Ти трябва да знаеш това, бъдещето е твое!

Въз основа на оценките успя да съкрати професионалното си обучение с половин година. Никога не съм вярвал, че ще се справи. Мислех си, все някога удоволствието ѝ ще премине и ще разбере, че тази професия не е за жена. Но очевидно съм имал

предразсъдъци. Сега, когато виждам колко е щастлива в професията си, намирам това за чудесно. Дори баща ми, който е над 75 години, сияеше. Той – както и всички ние – истински се гордеем с нея.“

”Чудесно е, когато виждам колко щастлива е Фунда в професията си.

Мухсин Салтюрк се гордее с дъщеря си Фунда.

Рихард Акортсу – Професионално обучение за асистент за обгрижване на възрастни хора във Франкфурт на Майн

Професия, която действа благотворно

Рихард Акортсу се обучава за асистент за обгрижване на възрастни хора. Въпреки някои възражения, той не се е разубедил в желанието си за избор на професия. Братовчед му Мартин е бил на негова страна.

„Още в училище знаех, че искам да работя в сферата обгрижване на възрастни хора. Наясно съм, че това по-скоро е необичайна професия за мъже. Започнах да се интересувам от проблема за обгрижването, когато в нашата къща помагах на една дама, нуждаеща се от грижи. В началото моите приятели бяха учудени от избора ми на професия, но вече го приемат.

Просто ми действа благотворно да помагам и да виждам, че човекът е обгрижен и има всичко необходимо. Повечето възрастни се радват, че при тях идва млад мъж. Що се отнася до бъдещето ми: В професията има много пътища и възможности, но със сигурност ще остана в сферата на обгрижването.“

” **Още в училище знаех, че искам да работя в сферата обгрижване на възрастни хора.**

Рихард Акортсу работи като асистент за обгрижване на възрастни хора във Франкфурт на Майн

Мартин Акортсу, братовчед на Рихард

„Аз се грижех за Рихард след смъртта на родителите му. Ходех на родителски срещи, разговарях с учителите и се информирах за развитието му. Когато ми каза, че иска да стане асистент за обгрижване на възрастни хора, първо го погледнах и попитах: Сериозно ли говориш? Но това е, което иска да работи и той върви по собствения си път. Влага цялото си сърце в професията. Изпитвам голямо уважение към това, което прави – и го подкрепям с любов.“

Girls'Day и Boys'Day

Особена възможност да откриеш нетипичните за половете професии е Girls'Day за момичета и Boys'Day за момчета. Всяка година през април предприятия в цялата страна канят на своя територия ученици, които да се запознаят с работната среда. Допълнителна информация ще намерите на: girls-day.de и boys-day.de.

”Изпитвам голямо уважение към това, което прави Рихард.“

Мартин Акортсу е на страната на своя братовчед Рихард.

Много пътища са отворени

Със завършено професионално обучение детето Ви е положило стабилна основа за бъдещия си професионален живот. Съществуват много възможности за развитие и различни пътища за кариерно изграждане: например повишаване на професионалната квалификация, професионално обучение за майстор или следване.

Повишаване на квалификацията

Чрез повишаване на професионалната квалификация се задълбочават и разширяват придобитите знания след завършване на професионалното обучение. Съществуват разнообразни отворени възможности за квалифициране: от техник през бизнес администратор и майстор до сертифициран икономист. Със съответните дипломи, като например удостоверение за майстор, можеш да работиш самостоятелно и да основеш собствено предприятие.

Следване

С диплома за професионално образование и успешно повишаване на професионалната квалификация по принцип е възможно да се следва във висше специализирано училище или университет и без зрелостни изпити.

Повишаване на професионалната квалификация по време на професионалното обучение

Квалифициране – още по време на професионалното обучение: Стажантите могат да се усъвършенстват още по време на професионалното обучение чрез така наречените допълнителни квалификации. Те спомагат например за повишаване на компютърните умения и задълбочаване на чуждоезиковите знания, за компенсиране на дипломата за достъп до висше специализирано училище или за завършване на технически дисциплини. Информация за това на ausbildung-plus.de.

Част от професионалното обучение в други европейски страни: Съществува възможност за завършване на част от професионалното обучение в други европейски страни. Престоят в чужбина се организира и подкрепя финансово чрез европейски програми за насърчаване на обучението. Информация за това на na-bibb.de.

” Първо професионалното обучение, след това следването – това беше правилният път за мен.

С професионално обучение и следване Салваторе Торторици има повече възможности за кариерно развитие.

Салваторе Торторичи – Професионално обучение за индустриален механик в Deutz AG и следване в специалност Машиностроене в Кьолн

Следване след професионалното обучение

„Започнах професионалното си обучение в Deutz AG, за да навляза първо в практиката. В това време родителите ми се установиха трайно в Италия, затова имах нужда от редовни доходи. Въобще не съжалявам, че взех решение за професионално обучение, това беше правилно.

След професионалното обучение бях квалифициран работник и същевременно започнах следване – съпътстващо професията – в специалност Машиностроене в Кьолн. За съжаление годишният ми договор в Deutz AG не беше удължен. Затова следвах като редовен студент. По време на следването голяма част от наученото в професионалното обучение ми беше от полза. Това беше предимство пред моите състуденти.

С бакалавърска степен кандидатствах отново в Deutz AG като инженер-технолог, без да са обявени места. Един ден ми се обадиха и ми съобщиха, че едно място е свободно. Благодарение на професионалното обучение и следването сега действително имам задълбочени познания по специалността и отлични възможности за кариера.“

Дуална система

Дуалното следване включва различни специалности, като всички съчетават практиката и науката. Вариант на дуалните специалности комбинира както по време, така и по съдържание следване с дуално професионално обучение.

На страницата ausbildungplus.de ще намерите база данни за дуалните специалности.

Други партньори за контакти

Във всеки регион съществуват и други различни консултантски центрове, които могат да съдействат на младите хора в намирането на място за професионално обучение. Тук са изброени някои основни сайтове, където ще намерите възможни партньори за контакти във Вашето населено място.

Патрони на професионалното обучение

Почетни патрони на професионалното обучение подпомагат младите хора като съветници със своя житейски и професионален опит. На интернет страницата aktion-zusammen-wachsen.de можете да се информирате подробно за това предложение.

Служби за младежка миграция

В различни градове Службите за младежка миграция (JMD) оказват подкрепа с лична консултация по темите професионално обучение и работа. Информация за местоположението можете да извикате през интернет портала jmd-portal.de.

ДА ПОДКРЕПИМ МЛАДЕЖИТЕ в квартала

Инициативата ДА ПОДКРЕПИМ МЛАДЕЖИТЕ подпомага млади хора в неравностойно положение, например също и млади имигранти със специална нужда от интеграция, да преодолеят препятствията по пътя на училищната, професионалната и социалната интеграция. На интернет страницата jugend-staerken.de ще намерите най-близкия до Вас консултантски център.

Преглед на информацията за професионалното образование

Как да намеря подходящо професионално обучение? Berufenavi.de предлага на младите хора ориентиране. Онлайн порталът им помага да открият мечтаната професия и им показва пътя към места за професионално обучение в района.

Уебсайтовете bibb.de (под темата Професии), както и bildungsketten.de предлагат информация и линкове по всички въпроси на професионалното обучение и избора на професия.

Агенции за професионално ориентиране на младежта

Със своите консултантски и интеграционни услуги агенциите за професионално ориентиране на младежта подпомагат хора на възраст под 25 години в прехода към обучение и работа. Данни за контакт можете да намерите на картата на Германия на адрес servicestelle-jba.de.

Мигрантски организации

В Германия има много различни организации, основани от мигранти. Някои оказват подкрепа при интегрирането в професионалния живот и консултират също младежи при прехода към професионално обучение. Разпитайте сред Вашите приятели дали в региона Ви има мигрантска организация, предлагаща такива консултации.

KAUSA

В много федерални провинции съществуват регионални бюра на KAUSA. Те предоставят информация и консултират самостоятелно заети лица, младежи и родители с бежански или миграционен произход по въпросите за дуалното обучение. Те също така насочват търсещите съвет, например към предложения на камарите или агенциите по заетостта. Лицата за контакт във Вашия район ще намерите на адрес:

bildungsketten.de/kausa.

Impressum

Herausgeber

Bundesministerium für Bildung und Forschung (BMBF)
Referat Innovationen in der beruflichen Bildung
53170 Bonn

Bestellungen

schriftlich an
Publikationsversand der Bundesregierung
Postfach 48 10 09
18132 Rostock
E-Mail: publikationen@bundesregierung.de
Internet: bmbf.de
oder per
Tel.: 030 18 272 272 1
Fax: 030 18 10 272 272 1

Stand

August 2024

Konzept und Bearbeitung

Bundesinstitut für Berufsbildung (BIBB)
Arbeitsbereich 4.5 „Berufsorientierung, Bildungsketten“
Servicestelle Bildungsketten: Brigitte Luckhardt
(verantwortlich), Carolin Jochum
Friedrich-Ebert-Allee 114–116
53113 Bonn
E-Mail: info@bildungsketten.de
bildungsketten.de

Text und Redaktion

Dr. Sonja Baron, Gerburg Benneker,
Meike Julia Dahmen (verantw.), Katja Dammann,
Nina Giaramita (Autorin), Özgür Nalçacıoğlu

Übersetzung

Max Grauert GmbH // Übersetzungsbüro Dialogticket.com

Gestaltung

familie redlich AG Agentur für Marken und Kommunikation,
Berlin
KOMPAKTMEDIEN Agentur für Kommunikation GmbH,
Berlin

Druck

BMBF

Bildnachweise

CanStock (S. 6, 10, 11); Jörg Müller Fotografie, Hamburg
(Titel, S. 3, 4, 7, 8, 9, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23);
Senior Experten Service (SES) (14, 15)

Der Elternratgeber wurde im Rahmen von JOBSTARTER erstellt, einem Förderprogramm aus Mitteln des Bundesministeriums für Bildung und Forschung und des Europäischen Sozialfonds der Europäischen Union. Durchgeführt wird das Programm vom Bundesinstitut für Berufsbildung.

Der Elternratgeber ist in weiteren Sprachen erhältlich und kann kostenlos unter bmbf.de bezogen werden.

Diese Publikation wird als Fachinformation des Bundesministeriums für Bildung und Forschung kostenlos herausgegeben. Sie ist nicht zum Verkauf bestimmt und darf nicht zur Wahlwerbung politischer Parteien oder Gruppen eingesetzt werden.

Narъчникът за родители е създаден в рамките на JOBSTARTER, програма за подпомагане, финансирана от Федералното министерство на образованието и научните изследвания и Европейския социален фонд на Европейския съюз. Програмата се изпълнява от Федералния институт за професионално образование.

Narъчникът за родители е достъпен на други езици и може да бъде получен безплатно на bmbf.de.

Тази публикация се издава безплатно като специализирана информация от Федералното министерство на образованието и научните изследвания. Тя не е предназначена за продажба и не може да се използва за предизборна реклама от политически партии или групи.

